

HOMILIE TWEEDE ZONDAG VAN DE ADVENT C ZA 8 / ZO 9 DECEMBER 2018

De agenda is voor velen van ons belangrijk boekje of instrumentje. Ik zeg 'instrumentje', omdat tegenwoordig menigeen de iPhone of iPad als agenda voortdurend bij de hand heeft. 'Ágenda' is eigenlijk een latijns woord en betekent letterlijk 'wat we moeten doen'. Of met een moderne variant: 'things to do today'.

Maar de agenda is meer dan dat. Hij is ook ons geheugen voor wat er gebeurd is. We kijken vaak even terug en zoeken op, wanneer dit of dat gebeurd is. Menigeen bewaart de agenda's en ze worden tot een persoonlijke geschiedschrijving: je eigen geschiedenis. Historici zoeken graag in archieven naar agenda's, want die bezitten een schat aan informatie. Wanneer er geen agenda is, probeer je om gebeurtenissen met elkaar te verbinden om ze te dateren. Zo zeggen we: Dat is gebeurd in dat jaar, toen oma gestorven is. Zo maken we kapstokjes om een gebeurtenis te plaatsen en te voorkomen dat alles vergeten wordt.

Zo begint ook het evangelie met ons een bijzonder feit te vermelden. Bij bijzondere feiten willen we graag een datum plaatsen. Wanneer heeft dit plaats gevonden? Maar zoals wij nu even in de agenda kunnen kijken, konden ze dat in de tijd van Jezus niet. Mensen hadden geen agenda, maar ze verbonden de gebeurtenissen met elkaar en zo wisten ze toch wanneer dat bijzondere feit heeft plaats gevonden.

Zo'n vraag wordt vandaag in het evangelie gesteld? Wanneer is Johannes de Doper de mensen gaan dopen in de rivier de Jordaan?

Zo begint het evangelie van vandaag met het raadplegen van het geheugen en de combinatie van gebeurtenissen en feiten om dat bijzondere ogenblik te dateren dat Johannes de Doper zijn optreden begon: Tiberius was toen de keizer van Rome, Pilatus was landvoogd, Annas en Kajafas waren de hogepriesters. Toen in dat jaar is het geweest, dat Johannes de Doper de woestijn verliet en afdaalde naar het Jordaandal. Toen keerde hij terug in de gewone joodse samenleving. Zo heeft de jonge Kerk vastgelegd, wanneer het is begonnen, dat God met mensen een nieuwe weg wilde inslaan. Deze Johannes dompelde de mensen onder, omdat deze mensen een nieuw begin aan hun leven wilden maken. Ze wilden gereinigd worden van het kwaad dat ze gedaan hadden, want niemand is brandschoon.

Voor mensen die iets van Jezus weten is dat een bijzondere gebeurtenis. Deze Johannes was een achterneef van Jezus. Johannes was een half jaar ouder dan Jezus. Ze zijn dus ongeveer tezamen opgegroeid. Maar hun wegen waren een tijdlang uit elkaar gegaan. Johannes was als kluizenaar gaan leven in de woestijn. Streng voor zichzelf maar ook streng voor anderen. Daarom riep hij de mensen op zich te bekeren. Hij riep hen op om iets moois van hun leven te maken en niet voor zichzelf alleen te leven. Op deze wijze wilde hij het pad effenen voor de Messias. Zo heeft hij zich de titel van 'voorloper' verworven. Hij is degene die de mensen op Jezus wijst en op Jezus voorbereidt.

In deze dagen wordt de klimaatconferentie in Polen gehouden. Hoe kunnen we

de klimaatdoelen halen. Maar behalve het natuurlijke klimaat is er ook sprake van een geestelijk klimaat. Zou Johannes misschien niet oproepen op een geestelijke klimaatsverandering? Zou hij niet pleiten voor een samenleving waar niet het geld maar de mens centraal staat? In hoeverre zijn ook wij besmet door de hebzucht? Hebzucht komt in alle geledingen van de samenleving voor.

"Bereid de weg voor de Heer," zegt hij.

Wij hebben weliswaar bredere snelwegen maar ook smallere gezichtsvelden. We streven ernaar onze bezittingen te verdubbelen maar staan toe, dat onze eigenwaarde wordt gehalveerd. We streven welvaart na, maar zo vaak ten koste van het gezinsleven. We wonen in mooiere huizen maar als gebroken families. De klimaatverandering die Johannes voorstaat, zal ons leren met minder tevreden te zijn, maar in grote geluk samen te leven.

Advent betekent een welkom voor de Heer met zijn evangelie, dat ons aanzet tot geloof en liefde. Dan worden wij mensen met een nieuwe mentaliteit. Dan willen wij vanuit ons geloof iets toevoegen aan een betere wereld van geluk en vrede, van omzien naar elkaar. Dan willen wij niet meer voor onszelf alleen leven, met ons beperkte gezichtsveld, maar verbreiden wij ons beeld tot iedere mens op deze wereld. Dan zal ook de klimaatconferentie slagen omdat we ons geestelijk klimaat herstellen. Amen.